การบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

Management of Professional Learning Communities of Administrators Affecting the Development of Learning Management in the 21st Century of Educational Institutions under the Bangkok Secondary Education Service Area Office 1

อัสสกัลย์ บุรุษเกิด*
พระมหาไกรวรรณ์ ชินทตฺติโย, ดร.**
วันรับ 19 / เมษายน / 2566
ตรวจสอบ 27 / เมษายน / 2566
ตอบรับ 31 / เมษายน / 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 2) เพื่อศึกษาการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 3) เพื่อศึกษาการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารและครูสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำนวน 67 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ โดยใช้วิธีวิเคราะห์สมการถดถอยแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

---

* นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
E-mail: Z_theripper@hormail.com, โทร. 094-494-5673
** อาจารย์ที่ปรึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

กรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการจัดการความรู้ ด้านภาวะผู้นำร่วมการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ ด้านโครงสร้างสนับสนุนชุมชนการปฏิบัติที่มีเป้าหมายร่วมกันเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียน ด้านการมีเงื่อนไขที่สนับสนุน ด้านการแบ่งปันบทเรียนส่วนบุคคล ด้านการจัดการสภาพเอื้ออำนวย ด้านการเปิดรับการชี้แนะในการปฏิบัติงาน ด้านวิสัยทัศน์ร่วม ด้านชุมชนกัลยาณมิตรและด้านทีมร่วมแรงร่วมใจ ตามลำดับ

2. การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิต จากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านพื้นฐานการเรียนรู้สาระวิชาหลัก (3R) ด้านทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี ด้านความรู้เชิงบูรณาการสำหรับศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะชีวิตและอาชีพ ด้านคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 และด้านทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ตามลำดับ

3 การบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารส่งผลต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เรียงตามลำดับความสำคัญ ได้แก่ ด้านการมีเงื่อนไขที่สนับสนุน (X_{10}) ด้านการจัดการความรู้ (X_8) ด้านทีมร่วมแรงร่วมใจ (X_2) ด้านการแบ่งปันบทเรียนส่วนบุคคล (X_7) และด้านวิสัยทัศน์ร่วม (X_1) ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ 0.842 ประสิทธิภาพในการทำนายเท่ากับ 0.709 โดยภาพรวม (Y_{tot}) ได้ร้อยละ 71 ค่าประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square) เท่ากับ .704 โดยภาพรวม (Y_{tot}) ที่มีการปรับแล้ว ได้ร้อยละ 70 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนายเท่ากับ .1743 สามารถเขียนเป็นรูปสมการวิเคราะห์การถดถอยได้ ดังนี้ สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (Y_{tot}) = -1.859 + 0.728 (X_{10}) + 0.408 (X_8) + 0.239 (X_2) + 0.480 (X_7) + -0.432 (X_1) สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตราฐาน (Z_y)(Z_y) = 0.602 (X_{10}) + 0.225 (X_8) + 0.239 (X_2) + 0.457 (X_7) + -0.422 (X_1)

คำสำคัญ : การบริหารจัดการชุมชน,ผู้บริหาร,การพัฒนาการจัดการเรียนรู้,ศตวรรษที่ 21.

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study the management of professional learning communities of administrators of educational institutions under the Bangkok Secondary Education Service Area Office 1 2) to study the development of learning management in the 21st century of educational institutions. Study under the Bangkok Secondary Education Service Area Office, Region 1 3) to study the management of professional learning communities of administrators affecting the development of learning management in the 21st century of educational institutions under the Bangkok Secondary Education Service

Area Office 1, the sample groups were administrators and teachers of educational institutes under the Bangkok Secondary Education Service Area Office 1, 67 schools the tools used in this research were research questionnaires. Data analysis uses software packages. The statistics used to analyze the data are: Percentage, Frequency, Mean, Standard Deviation The correlation coefficient and multiple regression analysis were used. By using a stepwise regression analysis method.

The results showed that

1. Community Management of professional learning Under the Bangkok secondary education service area office 1 the overall level was at the highest level. When considering each aspect by sorting the arithmetic mean value from highest to lowest as follows knowledge management Leadership in learning and professional development on the structural aspect it supports a community of practices that share a common goal for student learning. Supporting conditions personal lesson sharing management of favorable conditions openness for guidance in operation shared vision for the community of friends and for the team together, respectively.

2. The development of learning management in the 21st century under the Bangkok Secondary Education Service Area Office 1 as a whole is at the highest level when considering each side by sorting the arithmetic mean from highest to lowest as follows Fundamentals of learning the main subject (3R) information, media and technology skills integrated knowledge for the 21st century life and career skills. 21st century attributes and learning skills and innovations, respectively.

3. The management of professional learning communities of administrators had a statistically significant effect on the development of learning management in the 21st century of educational establishments under the Bangkok secondary education service area office 1 at the . 01 ranked in order of importance, they are having support conditions (X10) knowledge management (X8) teamwork (X2) individual lesson sharing (X7) and shared vision (X1) respectively. Statistically significant at the .01 level. The multiple correlation coefficient was 0.842. The predictive efficiency was 0.709. Overall (Ytot) was 71%. The adjusted prediction efficiency (Adjusted R Square) was .704. Overall (Ytot) adjusted 70%, the standard error for prediction was .1743. It can be written as a regression analysis equation as follows.Forecast equations in raw score form (Ytot) = -1.859 + 0.728 (X10) + 0.408 (X8) + 0.239 (X2) + 0.480 (X7)

+ -0.432 (X1) Forecast equation in standard score form (Zy) (Zy) = 0.602 (X10) + 0.225 (X8) + 0.239 (X2) + 0.457 (X7) + -0.422 (X1)

Keywords: Community Management, Learning Management Development, 21st Century.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยเฉพาะครูเป็นอย่างมากตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ตั้งแต่วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2560 เป็นต้นมา แต่จากระยะเวลาที่ผ่านมาพอสมควรการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพก็ยังมีปัญหามาตามลำดับ จากประสบการณ์การเป็นวิทยากรในเรื่องนี้ และจากการเปิดกลุ่มที่ ครูปฐมวัย PLC และเป็นที่ปรึกษาการทำ PLC กลุ่ม “ Kru Lek PLC ไทยบริบูน (2561) พัฒนาทักษะ 3R8C สู่ผู้นำเชิงนวัตกรรมรองรับ Thailand 4.0 ชุมชนการเรียนรู้ครูเล็กสมาชิกกว่าประมาณ 3,000 คน ได้ทำการสำรวจความคิดเห็นของสมาชิกพบว่า “ครูส่วนใหญ่ขาดความรู้ ความข้าใจในการทำ PLC ขาดที่ปรึกษาไม่มีตัวอย่างให้ศึกษา” นอกจากนั้นยังพบอีกว่า “ครูมีความคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับการทำ PLC กล่าวคือครู “ไม่อยากทำ เดี๋ยวนโยบายก็เปลี่ยนก็ไม่ต้องทำ PLC มีครูปฐมวัยคนเดียวในโรงเรียนไม่รู้ว่าจะเข้ากลุ่มกับใคร และที่สำคัญคือไม่เห็นมีใครที่โรงเรียนทำกันเลย”

จากประเด็นปัญหาที่พบสามารถนำมาวิเคราะห์และให้ข้อเสนอแนะในแต่ละประเด็นเพื่อให้ครูสามารถสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาได้จริงดังนี้ ครูส่วนใหญ่ขาดความรู้ ความข้าใจในการทำ PLC เนื่องจากปรัชญาในการจัดประสบการณ์เป็นนโยบายที่ครูทุกคนต้องปฏิบัติ แต่ในทางปฏิบัติปรากฏว่าครูทำไม่ได้เนื่องจากครูขาดความรู้ ความเข้าใจเพราะโรงเรียนไม่จัดให้มีการอบรมพัฒนาครูในเรื่องนี้ประกอบกับตัวครูเองก็ขาดความสนใจ กระตือรือร้นในการที่จะเรียนรู้ในเรื่องนี้ ขาดศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว โดยการรวมกลุ่มเพื่อให้เกิดชุมชนเรียนรู้ก็เป็นแต่เพียงการรวมตัวกันเป็นรูปแบบเพื่อให้มีกลุ่มเท่านั้น แต่ขาดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันอย่างจริงจัง ขาดการเป็นผู้ให้ ส่วนใหญ่จะเป็นผู้รับแต่เพียงฝ่ายเดียว การที่ครูขาดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ไม่ให้ความคิดเห็นเพราะเกิดจากครูเองไม่มั่นใจในความรู้ที่มีอยู่ การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในกลุ่ม (PLC) ซึ่งส่งผลให้ครูไม่ได้นำความรู้ดังกล่าวมาบูรณาการในการทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ในการพัฒนาการจัดการเรียนการนอกจากประเด็นปัญหาหลักยังมีประเด็นย่อย ๆ แต่มีสำคัญคือ ครูมีความเชื่อว่าเมื่อเปลี่ยนผู้บริหารระดับสูงในกระทรวงศึกษาธิการแล้ว นโยบายเกี่ยวกับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพถูกยกเลิกไป และยังมีครูหลายคนมีความเชื่อที่หลงทางโดยไม่ศึกษาข้อมูลและข้อเท็จจริง ประกอบกับโรงเรียนก็ไม่ได้ชี้แจงให้ครูทราบ ครูจึงไม่สนใจในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพขึ้นอย่างแท้จริงแล้วการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ได้ถูกนำไปผูกติดเรื่องของการขอมีหรือขอเลื่อนวิทยฐานะที่สูงขึ้นตาม ว. 21/2560 และการประเมินครูผู้ช่วย การติดตามการดำเนินการ PLC ของเขตพื้นที่จากสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และยังได้นำไปเป็นเกณฑ์สำหรับผู้ที่ส่งผลงานเข้าประกวดเพื่อรับรางวัลทรงคุณค่าจากสำนักงาน

การศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBEC Awards) ด้านสถานศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูผู้สอน PLC ซึ่งเป็นรางวัลในระดับชาติ ในปีการศึกษา 2560 เป็นต้นไป แต่ยังกับพบว่าผู้บริหารรวมถึงผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการได้ปล่อยปละละเลย ไม่ให้ความสำคัญในเรื่องนี้ ซึ่งมีความเป็นไปได้ว่าไม่ได้รับฟังการแถลงนโยบายเกี่ยวกับการนำ PLC สู่การปฏิบัติ (วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2560) และการขาดที่ปรึกษาเป็นปัญหาอีกหนึ่งประการที่สำคัญของการทำ PLC เนื่องจากที่ปรึกษาจะช่วยให้คำแนะนำ ช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหาภายในกลุ่ม PLC โดยที่ปรึกษาส่วนใหญ่นั้นจะเป็นผู้แทนผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ และครูจากแต่ละเขตการศึกษาที่ได้รับการฝึกอบรมในเรื่องดังกล่าว แต่พบว่าหลังจากได้รับการอบรมในการเป็นแกนนำการพัฒนาแล้วไม่มีการนำมาขยายผลในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้สู่การปฏิบัติได้ ทั้งนี้ในการอบรมพัฒนานั้นมุ่งเน้นไปทฤษฎีมากกว่าการนำ PLC ไปประยุกต์สู่การปฏิบัติได้จริง แล้วนอกจากนี้อีกหนึ่งประเด็นที่สำคัญคือการที่ไม่มีตัวอย่างให้ศึกษา เนื่องจากการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้เป็นเรื่องใหม่สำหรับครูเป็นส่วนใหญ่และครูขาดความรู้ความเข้าใจในการทำ PLC ก็ประสงค์จะศึกษาจากตัวอย่างการทำ PLC ที่ได้มีผู้ทำไว้แล้ว แต่เรื่องนี้เป็นเรื่องใหม่จึงยังไม่มีผู้ทำไว้จึงทำให้ไม่มีตัวอย่างให้ศึกษา ประกอบกับครูจะต้องทำ Logbook ประกอบการทำ PLC ไว้เป็นหลักฐานให้สำหรับการตรวจสอบและประเมินอีกด้วย แต่ครูก็ไม่รู้ว่าจะใช้ Logbook แบบใดซึ่งมีอยู่อย่างหลากหลายขณะนี้ในการทำ Logbook ของตน จาก สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน/สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ก็ไม่ได้มีรูปแบบ/แบบฟอร์มการเขียน Logbook เป็นมาตรฐานกลางสำหรับครูใช้ การทำ Logbook ของครูในขณะนี้จึงมีความหลากหลายโดยทั่วและในโรงเรียนเดียวกัน การศึกษาจากตัวอย่างก็เป็นเรื่องที่ดีหากได้ศึกษาอย่างจริงจัง มิใช่การดูตัวอย่างเพื่อนำไป C and C (Copy and Copy) ซึ่งส่วนใหญ่มักจะเป็นเช่นนี้ อย่างน้อยเพื่อให้เกิดการพัฒนานำไปประยุกต์พัฒนาในประเด็นปัญหาเดียวกันก็จะเป็น C and D (Copy and Develop) หากมีตัวอย่างที่ดีซึ่งใช้เป็นแนวทางตลอดจนกระบวนการและขั้นตอนต่างๆ ให้ครูได้ศึกษาในการทำ PLC จะส่งผลให้ครูเกิดการ แสวงหานวัตกรรมหรือแนวทางการแก้ปัญหา ทำให้เกิดการวิจัยและพัฒนา (R and D : Research and Development)

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
2. เพื่อศึกษาการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
3. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การดำเนินการวิจัยบรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัยซึ่งประกอบด้วยแผนแบบวิธีวิจัย ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตัวแปรที่ศึกษาเครื่องมือและการสร้างเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิจัยซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

การออกแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ที่มีแผนแบบการวิจัยในลักษณะตัวอย่างกลุ่มเดียวที่มีการเก็บข้อมูลครั้งเดียว และไม่มีการทดลอง

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ ประกอบด้วยตัวแปรพื้นฐานและตัวแปรที่ศึกษาซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ตัวแปรพื้นฐาน เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่และประสบการณ์ในการทำงาน

2. ตัวแปรที่ศึกษา เป็นตัวแปรเกี่ยวกับการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1 ดังนี้

2.1 ตัวแปรต้น เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 (X tot) ตามแนวคิดของโครงสร้างที่สนับสนุนการก่อเกิดและคงอยู่ของสำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) คู่มือประกอบการอบรม การขับเคลื่อนกระบวนการ PLC (Professional Learning Community) “ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ” สู่สถานศึกษา

2.2 ตัวแปรตาม เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 (Y tot) ตามแนวคิดของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ กรุงเทพฯ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำนวน 67 แห่ง

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม และใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 59 โรงเรียน

ผู้ให้ข้อมูล ผู้วิจัยได้เลือกใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้กำหนดผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนละ 5 คน ได้แก่ 1) ผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน 2) รองผู้อำนวยการ

โรงเรียน 1 คน และ 3) ครูผู้สอน 3 คน รวมผู้ให้ข้อมูลจากสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำนวน 59 แห่ง แห่งละ 5 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 295 คน ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 1 ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูล

โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1	**จำนวน**
ประชากร (โรงเรียน)	67
กลุ่มตัวอย่าง (โรงเรียน)	59
ผู้ให้ข้อมูล	
ผู้อำนวยการโรงเรียน	59
รองผู้อำนวยการโรงเรียน	59
ครู	177
รวมผู้ให้ข้อมูล	**295**

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารส่งผลต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1 สรุปผลได้ดังนี้

1. สถานภาพ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 66.44 และเพศชาย จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 33.56 เมื่อพิจารณาอายุพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จะมีอายุ 41-50 ปี จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 46.10 รองลงมาคืออายุ 31-40 ปี จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 24.07 อายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 16.61และไม่เกิน 30 ปี จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 13.22 เมื่อพิจารณาระดับการศึกษา พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ จบการศึกษาปริญญาโท จำนวน 235 คน คิดเป็นร้อยละ 79.66 รองลงมาคือปริญญาตรี จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 15.59 และปริญญาเอก จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 4.75 เมื่อพิจารณาตำแหน่งหน้าที่ในสถานศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีตำแหน่งเป็นครูผู้สอน จำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 และ ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ ในสัดส่วนที่เท่ากัน จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 เมื่อพิจารณาประสบการณ์ในการทำงานในสถานศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงาน 6-10 ปี จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 46.44 รองลงมา คือ มีประสบการณ์การทำงาน 11-20 ปี จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 39.32 ประสบการณ์ทำงานไม่เกิน 5 ปี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 11.53 และ ประสบการณ์ทำงาน 21 ปีขึ้นไป จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.71 ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

จากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยภาพรวม รายด้าน และรายข้อ มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ด้านการจัดการความรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหารสามารถบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ มากที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติการที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่อการดำเนินการของชุมชนแห่งการเรียนรู้ และผู้บริหารสถานศึกษามีการสื่อสารและถ่ายทอดแผนปฏิบัติการชุมชนแห่งการเรียนรู้ ให้ครูผู้สอนรับทราบ น้อยที่สุด

2.2 ด้านภาวะผู้นำร่วมการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการพัฒนาความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านตามความถนัด มากที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนในพัฒนาวิชาชีพ และผู้บริหารสถานศึกษาให้โอกาสครูผู้สอนแสดงบทบาทของผู้นำและผู้ตามในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสมตามโอกาส น้อยที่สุด

2.3 ด้านโครงสร้างสนับสนุนชุมชนการปฏิบัติที่มีเป้าหมายร่วมกันเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีการทำงานร่วมกันบรรลุผลที่มุ่งเน้นการเรียนรู้ของผู้เรียน มากที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนร่วมกันกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียน และผู้บริหารมีส่งเสริมให้ครูใช้หลักชุมชนแห่งการเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา น้อยที่สุด

2.4 ด้านการมีเงื่อนไขที่สนับสนุน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า สถานศึกษามีการจัดสรรปัจจัยสนับสนุนให้เอื้อต่อการ ดำเนินการของชุมชนแห่งการเรียนรู้ เช่น เวลา สถานที่ ขนาดชั้นเรียน ขวัญ กำลังใจ ข้อมูลสารสนเทศและอื่น ๆ ที่ตามความจำเป็นและบริบทของแต่ละชุมชน มากที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษายึดหลักธรรมมาภิบาลในการบริหาร และปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ และผู้บริหารมีประสบการณ์จาก อบรม ศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อนามาใช้ในการจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ น้อยที่สุด

2.5 ด้านการแบ่งปันบทเรียนส่วนบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ครูผู้สอนร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์และนำไปปรับปรุงในการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ร่วมกัน มากที่สุด รองลงมาคือ ครูผู้สอนร่วมกันพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ ร่วมกัน และผู้บริหารสถานศึกษาสร้างให้ครูผู้สอนเกิดการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงทั้งตนเองและวิชาชีพ น้อยที่สุด

2.6 ด้านการจัดการสภาพเอื้ออำนวย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า สถานศึกษามีการบริหารจัดการองค์กรให้ความรู้สึกปลอดภัย หรือปลอดการใช้อำนาจกดดันตามแนวทางการจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ มากที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการปรับสภาพแวดล้อมในการทำงาน ให้สอดคล้องกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโดยคำนึงถึงความสามารถและความเหมาะสม และผู้บริหาร

สถานศึกษามีการจัดสรรทรัพยากรให้เหมาะสมเพียงพอและพร้อมใช้สำหรับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ น้อยที่สุด

2.7 ด้านการเปิดรับการชี้แนะในการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการนิเทศในเชิงบวกในการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ มากที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีการสื่อสารบนพื้นฐาน การรับฟังความคิดเห็น ซึ่งกันและกัน และผู้บริหารสถานศึกษารับฟังความคิดเห็นและนำไปปรับปรุงในการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้และครูผู้สอน น้อยที่สุด

2.8 ด้านวิสัยทัศน์ร่วม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า สถานศึกษามีการกำหนดโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาสู่โรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้ มากที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีวิสัยทัศน์เชิงอุดมการณ์ของชุมชนแห่งการเรียนรู้ น้อยที่สุด

2.9 ด้านชุมชนกัลยาณมิตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นตัวอย่างที่ดีในการบริหารสถานศึกษา ให้กับครูผู้สอน มากที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนยึดหลักกัลยาณมิตรในการทำงาน และผู้บริหารสถานศึกษามีการชี้แจงเกี่ยวกับปัญหาต่างๆ ในการบริหารการจัดการภายในสถานศึกษาให้กับครูผู้สอนรับทราบ น้อยที่สุด

2.10 ด้านทีมร่วมแรงร่วมใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนในการกำหนดทิศทางในการจัดการเรียนการสอนโดยยึดการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ มากที่สุดรองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีการเรียนรู้กำหนดคณะทำงานงานในการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ และสถานศึกษาและครูผู้สอนร่วมกันกำหนดโครงสร้างที่การบริหารของสถานศึกษาที่ชัดเจน น้อยที่สุด

3. ผลการวิเคราะห์ระดับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

จากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยภาพรวม รายด้าน และรายข้อ มีรายละเอียดดังนี้

3.1 ด้านพื้นฐานการเรียนรู้สาระวิชาหลัก (3R) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาความรู้ ความสามารถและทักษะต่างๆ ที่ผ่านการประเมินหรือวิจัย เพื่อนำมาใช้ในการจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่ศตวรรษที่ 21 มากที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความรับผิดชอบในการพัฒนาวิชาชีพเพื่อผู้เรียน และสถานศึกษามีการพัฒนาการเรียนในกลุ่มสาระต่างๆ ให้เป็นไปตามหลักสูตรชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่ศตวรรษที่ 21 น้อยที่สุด

3.2 ด้านทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำเสนอผลการดำเนินการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่ศตวรรษที่ 21 ด้านข้อมูลสารสนเทศงานวิเคราะห์ครอบคลุมผลลัพธ์ทั้งหมด มากที่สุด รองลงมาคือ สถานศึกษามีจริยธรรมแห่งความเอื้ออาทรเป็นพลังเชิง คุณธรรม คุณงามความดีเพื่อนำมาใช้ในการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่ศตวรรษที่ 21 และผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารและบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่ศตวรรษที่ 21 น้อยที่สุด

3.3 ด้านความรู้เชิงบูรณาการสำหรับศตวรรษที่ 21 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า สถานศึกษานำวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ มาใช้ในการบริหารจัดการ ครอบคลุมภารกิจทุกด้านของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่ศตวรรษที่ 21 มากที่สุด รองลงมาคือ สถานศึกษามีการพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก เป็นเลิศทางวิชาการเพื่อก้าวสู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่ศตวรรษที่ 21 และผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักถึงคุณค่าของตนเองและของงานบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่ศตวรรษที่ 21 น้อยที่สุด

3.4 ด้านทักษะชีวิตและอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจัดระบบ การยกย่องชมเชย การให้รางวัลที่สร้างแรงจูงใจ โดยนำไปสู่ผลการดำเนินการที่ดีของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่ศตวรรษที่ 21 มากที่สุด รองลงมาคือ สถานศึกษามีการพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก เป็นเลิศทางวิชาการเพื่อก้าวสู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่ศตวรรษที่ 21 และสถานศึกษามีวัฒนธรรมการอยู่ร่วมกันตามแนวทางชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่ศตวรรษที่ 21 น้อยที่สุด

3.5 ด้านคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการเรียนรู้เป็นทีมงานในการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่ศตวรรษที่ 21 มากที่สุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้บรรลุผลที่การเรียนรู้ของผู้เรียน และผู้บริหารสถานศึกษาเกิดภาวะผู้นำในตนเองและเป็นผู้นำร่วมขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่ศตวรรษที่ 21 น้อยที่สุด

3.6 ด้านทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเพิ่มขีดความสามารถขององค์กรโดยเปรียบเทียบกับสถานศึกษาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ที่มีบริบทใกล้เคียงกัน มากที่สุด รองลงมาคือ มีการใช้การวิจัย สื่อ นวัตกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้วิชาชีพสู่ศตวรรษที่ 21 อย่างต่อเนื่อง และสถานศึกษามีระบบการจัดการความรู้ และการสร้างนวัตกรรมเกี่ยวกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่ศตวรรษที่ 21 ที่มีการเผยแพร่ให้ได้รับการยอมรับ น้อยที่สุด

4. การบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 พบว่าการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารกับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 มีความสัมพันธ์ในทางบวก ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ เรียงลำดับความสำคัญ ได้แก่ ด้านการมีเงื่อนไขที่สนับสนุน ด้านการจัดการความรู้ ด้านทีมร่วมแรงร่วมใจ ด้านการแบ่งปันบทเรียนส่วนบุคคล และด้านวิสัยทัศน์ร่วม มีประสิทธิภาพในการทำนาย ได้ร้อยละ 71 โดยภาพรวม (Y_{tot}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

จากการวิเคราะห์ข้อมูลมีประเด็นที่ควรนำมาพิจารณาเกี่ยวกับการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารส่งผลต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ซึ่งมีประเด็นคำถามจากแบบสอบถามเป็นการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยมีประเด็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับ เป็นการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ทั้ง 10 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านวิสัยทัศน์ร่วม 2) ด้านทีมร่วมแรงร่วมใจ 3) ด้านภาวะผู้นำร่วมการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ 4) ด้านชุมชนกัลยาณมิตร 5) ด้านโครงสร้างสนับสนุนชุมชนการปฏิบัติที่มีเป้าหมายร่วมกันเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียน 6) ด้านการเปิดรับการชี้แนะในการปฏิบัติงาน 7) ด้านการแบ่งปันบทเรียนส่วนบุคคล 8) ด้านการจัดการความรู้ 9) ด้านการจัดการสภาพเอื้ออำนวย และ 10) ด้านการมีเงื่อนไขที่สนับสนุน

โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการจัดการความรู้ รองลงมา คือ ด้านภาวะผู้นำร่วมการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ด้านทีมร่วมแรงร่วมใจ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ด้านการจัดการความรู้ ถือเป็นด้านที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำร่วมขับเคลื่อนสามารถบริหารจัดการ การจัดทำแผนปฏิบัติการที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่อการดำเนินการของชุมชนแห่งการเรียนรู้มีการสื่อสารและถ่ายทอดแผนปฏิบัติการชุมชนแห่งการเรียนรู้ ให้ครูผู้สอนรับทราบการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ร่วมกัน และมีผู้รับผิดชอบร่วมกันอย่างชัดเจน สอดคล้องกับ นวรัตน์ ไวชมภู และ สุจิตรา จรจิตร (2560) ได้สรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพไว้ว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสามารถแบ่งได้ 3 ระดับ คือ ระดับสถานศึกษา ระดับเครือข่าย และระดับชาติ โดยแต่ละลักษณะจะแบ่งตามระดับของความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ย่อย (Learning Community) ดังนี้ 1) ระดับสถานศึกษา (School Level) คือ ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่ขับเคลื่อนในบริบทสถานศึกษา หรือโรงเรียน 2) ระดับกลุ่มเครือข่าย (Cluster Level) คือ ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่ขับเคลื่อนในลักษณะการรวมตัวกันของกลุ่มวิชาชีพจากองค์กร หรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่มุ่งมั่นรวมกันสร้างชุมชน เครือข่าย ภายใต้วัตถุประสงค์ร่วม คือการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่งเสริม สนับสนุน ให้กำลังใจ สร้างความสัมพันธ์ และพัฒนาวิชาชีพร่วมกัน อาจมีทั้งการตั้งเป้าหมายที่เป็นแนวคิดร่วมกันอย่างชัดเจน สามารถแบ่งได้ 2 ลักษณะ คือ กลุ่มเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบัน และกลุ่มเครือข่ายความร่วมมือของสมาชิกวิชาชีพครู ดังนี้ กลุ่มเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบัน คือ การตกลงร่วมมือกันในการพัฒนาวิชาชีพครูระหว่างสถาบัน โดยมองว่าการร่วมมือกันของสถาบันต่าง ๆ จะทำให้เกิดพลังการขับเคลื่อนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพ การแลกเปลี่ยนหรือร่วมลงทุนด้านทรัพยากร และการเกื้อหนุนเป็นกัลยาณมิตร คอยสะท้อนการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน กลุ่มเครือข่ายความร่วมมือของสมาชิกวิชาชีพครู คือ การจัดพื้นที่เปิดกว้างให้สมาชิกวิชาชีพครูที่มีอุดมการณ์ร่วมกันในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของตนเอง เพื่อการ

เปลี่ยนแปลงเชิงคุณภาพของผู้เรียนเป็นหัวใจสำคัญ สมาชิกที่รวมตัวกันไม่มีเงื่อนไขเกี่ยวกับสังกัด แต่จะตั้งอยู่บนความมุ่งมั่น สมัครใจ ใช้อุดมการณ์ร่วมเป็นหลักในการไหลรวมกันเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 3) ระดับชาติ (The National Level) คือ ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่เกิดขึ้นโดยนโยบายของรัฐที่มุ่งจัดเครือข่ายชุมชนการเรียนรู้ของชาติ เพื่อขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงเชิงคุณภาพของวิชาชีพ โดยความร่วมมือของสถานศึกษาและครู ที่ผนึกกำลังร่วมกันพัฒนาวิชาชีพ ภายใต้การสนับสนุนของรัฐ โดยภาพรวมรายด้านทุกด้านไม่แต่กต่างกันสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน และสอดคล้องกับ วิรัชดา ทานิล และคณะ (2561) ได้สรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ดังนี้ 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และช่วยในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วย โดยผู้บริหารต้องสนับสนุนให้ครูได้มีโอกาสทำงานร่วมกัน และแสดงวิธีการปฏิบัติของตนเองได้อย่างเต็มที่ ติดตามการจัดการเรียนการสอนของครูเพื่อให้ครูได้ปรับปรุงพัฒนาจนเกิดวิธีการปฏิบัติที่ดีที่สุด พฤติกรรมของผู้บริหารทำให้ผู้ตามเชื่อใจ และไว้วางใจ จนทำให้ผู้ตามมีศักยภาพในการทำงานมากยิ่งขึ้นโดยผู้บริหารต้องเสริมสร้างให้ครูเข้าใจในวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และแนวทางปฏิบัติของโรงเรียนที่มีร่วมกัน ส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมการทำงานร่วมกัน 2) บรรยากาศของโรงเรียนเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกของบุคลากรทุกฝ่าย ซึ่งถ้าโรงเรียนใดได้ปฏิบัติให้บรรยากาศในโรงเรียนดีแล้วจะเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของบุคคลากรในโรงเรียนด้วย และบรรยากาศโรงเรียนที่ดีจะสนับสนุนการเป็นชุมขนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนด้วย เมื่อโรงเรียนมีสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนที่ดี มีการกำหนดโครงสร้างการบริหารโดยคำนึงถึงความสามารถและความต้องการของครูแต่ละคน มีการกำหนดมาตรฐานในการปฏิบัติงาน และประเมินผลปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ครูมีโอกาสแสดงความคิดเห็น มีความเป็นกัลยาณมิตร เอื้ออาทรต่อกัน และได้รับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะทำให้คณะครูในโรงเรียนปฏิบัติงานด้วยความสมัครใจ มีความผู้กพันกับโรงเรียนส่งผลให้โรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ 3) การรับรู้ความสามารถร่วมกันของครูเป็นความเชื่อร่วมกันของผู้บริหาร คณะครู และบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียน ครูทุกคนทำงานร่วมกัน มีปฏิสัมพันธ์กัน ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหาร ครู และผู้เรียน ผ่านกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนั้นการรับรู้ความสามารถร่วมกันของครูจึงเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน ภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณารายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

จากการวิเคราะห์ข้อมูลมีประเด็นที่ควรนำมาพิจารณาเกี่ยวกับการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารส่งผลต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ซึ่งมีประเด็นคำถามจากแบบสอบถามเป็นการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา โดยมีประเด็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับ การ

พัฒนาการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านพื้นฐานการเรียนรู้สาระวิชาหลัก 2) ด้านความรู้เชิงบูรณาการสำหรับศตวรรษที่ 21 3) ด้านทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม 4) ด้านทักษะชีวิตและอาชีพ 5) ด้านทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี 6) ด้านคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21

โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านพื้นฐานการเรียนรู้สาระวิชาหลัก รองลงมาคือ ด้านทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุดคือ ด้านทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ด้านพื้นฐานการเรียนรู้สาระวิชาหลัก ถือเป็นด้านที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะ ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาความรู้ ความสามารถทักษะต่างๆ และความสามารถการใช้ภาษาต่างๆ ในการสื่อสารที่จำเป็นที่ผ่านการประเมินหรือวิจัย มีการปฏิรูปการเรียนรู้ที่มุ่งการเรียนรู้ร่วมทั้งพัฒนาวิชาชีพของผู้เรียนเป็นหัวใจสำคัญ ตลอดจนการพัฒนาการเรียนในกลุ่มสาระต่างๆ ให้เป็นไปตามหลักสูตรชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่ศตวรรษที่ 21 เพื่อนำมาใช้ในการจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่ศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับ วรลักษณ์ คำหว่าง และนงลักษณ์ ใจฉลาด (2559:1-2) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาแนวทาง พัฒนาทักษะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลกกลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มี ความรู้และมีความเชี่ยวชาญทางด้านการบริหารการศึกษา การบริหารสถานศึกษา และการพัฒนา ทักษะครู ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีประสบการณ์การทำงานไม่ต่ำกว่า 10 ปี หรือระดับการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโทจำนวน 9 คน โดยการเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจงเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง การวิเคราะห์ข้อมูล คือ การ วิเคราะห์เชิงเนื้อหาผลการวิจัย พบว่า แนวทางการพัฒนาทักษะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก ด้วยวงจรคุณภาพ (PDCA) พบว่า ในภาพรวมแนวทางการพัฒนาทักษะสารสนเทศ สื่อ เทคโนโลยี ควรอบรมเชิงปฏิบัติการ/สัมมนา ให้วิทยากรที่มีความสามารถมา ให้ความรู้และส่งเสริมทักษะ โดยใช้วิธีการพัฒนาแบบใช้โรงเรียนเป็นฐานในการจัดการ (School Based Management - SBM) เรียนรูปแบบ learning by doing โดยเน้นให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ และ สร้างผลงานผ่านระบบเครือข่าย เมื่อพิจารณาเป็นรายทักษะ พบว่า 1. ประเด็นทักษะการจัดเรียนรู้และนวัตกรรม มีแนวทางการพัฒนาทักษะครูในศตวรรษ ที่ 21 ดังนี้ 1) ด้านความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมควรสนับสนุนการสร้างสรรค์และเผยแพร่ นวัตกรรมการสอนโดยใช้หลักการบริหารจัดการแบบ Bench marking มาปรับใช้อบรมเชิงปฏิบัติการให้ครูสร้างสรรค์ผลงาน Best Practice เพิ่มผลผลิตทั้งด้านคุณภาพและปริมาณ 2) ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ไขปัญหาควรเน้นทักษะการคิดเพื่อสร้างรูปแบบ อบรม/สร้าง เครื่องมือเน้นทักษะกระบวนการคิด เพื่อพัฒนาทักษะการคิดด้วย กระบวนการวิจัย และกระบวนการ เรียนรู้แบบโครงงาน ฝึกปฏิบัติโดยใช้กรณีศึกษา (case study) เพื่อส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนา ตามรูปแบบและขั้นตอนของทักษะการคิดที่เป็นระบบ มีเครื่องมือวัดและประเมินผล 2. ประเด็นทักษะสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี มีแนวทางการพัฒนาทักษะครูในศตวรรษที่ 21 ดังนี้ 1) ด้านเทคโนโลยี ควรสัมมนา/อบรม/จัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการเชื่อมต่อระบบ เครือข่าย ให้

ครูได้เรียนรู้จากการปฏิบัติ เพื่อเสริมสร้างทักษะและสมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีมาก ขึ้น ประเมินผลจากพฤติกรรมการใช้และผลงาน โดยตั้งเกณฑ์การเปรียบเทียบที่ยอมรับได้ เพื่อให้ครูได้เรียนรู้ และใช้อ้างอิง เพื่อเทียบระดับ (bench marking) 2) ด้านสื่อ ควรจัดสรรงบประมาณ กำหนดแนวทางการพัฒนา ฝึกฝนทักษะในการผลิตสื่อ ออกแบบและใช้สื่อได้ตรงกับตัวชี้วัดและ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และจัดเก็บสื่อได้อย่างเป็นระบบ ส่งเสริมต่อกระบวนการเรียนรู้ ประเมินผลจากคุณภาพของสื่อและวัตถุประสงค์การใช้ 3. ประเด็นทักษะชีวิตและอาชีพ มีแนวทางการพัฒนาทักษะครูในศตวรรษที่ 21 ดังนี้ 1) ด้านการเป็นผู้สร้างและผู้ผลิตควรตระหนักในบทบาทครู (Teacher model) ฝึกฝนการพัฒนาตนเอง ใช้กระบวนการวิจัยเป็นฐานของการพัฒนาและการแก้ไขปัญหา ตรวจสอบประเมินผลจากรูปแบบ การส่งเสริมและพัฒนา การปฏิบัติงานตามหน้าที่ตน นิเทศติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงแก้ไขเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง 2) ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นตัวของตัวเองควรสร้างเสริม ประสบการณ์เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านความรู้ ทักษะ ความสามารถ เพื่อพัฒนาทักษะและเพิ่มพูน ความรู้ให้กับตนเอง และสอดคล้องกับ นวพร ชลารักษ์ (2558: 64) ได้ศึกษาบทบาทของครูกับการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 การเปลี่ยนแปลงในยุคศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อวิถีชีวิตของคนในสังคมระบบการศึกษาจึงจำเป็นต้อง พัฒนาเพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนี้ด้วย เดิมการศึกษามุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะเพียง อ่านออกเขียนได้ (Literacy) เท่านั้น แต่สำหรับในศตวรรษที่ 21 ต้องมุ่งเน้นให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ การปฏิบัติและการสร้างแรงบันดาลใจไปพร้อมกัน กล่าวคือ จะไม่เป็นเพียงผู้รับ (Passive Learning) อีกต่อไป แต่ผู้เรียนต้องฝึกการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติและการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (Active Learning) โดยมีครูเป็น“โค้ช” ที่คอยออกแบบการเรียนรู้ช่วยให้ ผู้เรียนบรรลุผลได้ ประการสำคัญคือ ครูในศตวรรษที่ 21 จะต้องไม่ตั้งตนเป็น“ผู้รู้” แต่ต้องแสวงหาความรู้ไปพร้อมๆ กันกับผู้เรียนในขณะเดียวกัน ภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณารายด้านทุกด้านไม่แต่กต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับ วิภาวี ศิริลักษณ์ (2557 :29-49) ได้ศึกษาการพัฒนาตัวบ่งชี้ทักษะของนักเรียน ในศตวรรษที่ 21 โดยทำการสังเคราะห์แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญ ด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชนที่ศึกษาเกี่ยวกับทักษะศตวรรษที่ 21 จำนวน 9 คน เก็บข้อมูล นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พบว่า ทักษะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 มีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1)ทักษะการคิด สร้างสรรค์ 2) การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา 3) ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และ เทคโนโลยี 4) ทักษะการสื่อสาร 5) ทักษะชีวิตและอาชีพ โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ ระหว่าง 0.85 – 0.98 ซึ่งทุกองค์ประกอบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกตัวชี้วัดที่พัฒนาขึ้น สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ตามสมมุติฐาน การบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

ของผู้บริหารส่งผลต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โดยภาพรวมการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารส่งผลต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวม (Y_{tot}) โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple R) .842 ประสิทธิภาพในการทำนาย (R Square) โดยภาพรวม (Y_{tot}) ได้ร้อยละ 71 ค่าประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square) โดยภาพรวม (Y_{tot}) ที่มีการปรับแล้ว ได้ร้อยละ 70 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย (Standard Error) เท่ากับ .1743 ในลักษณะนี้แสดงว่า การบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารส่งผลต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวม (Y_{tot}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหาร ในภาพรวม (X_{tot}) ส่งผลต่อผู้บริหารสถานศึกษาการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ในภาพรวม (Y_{tot}) ด้านพื้นฐานการเรียนรู้สาระวิชาหลัก (Y_1) ด้านความรู้เชิงบูรณาการสำหรับศตวรรษที่ 21 (Y_2) ด้านทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม (Y_3) ด้านทักษะชีวิตและอาชีพ (Y_4) ด้านทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี (Y_5) ด้านคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 (Y_6) ส่งผลต่อ ด้านการมีเงื่อนไขที่สนับสนุน (X_{10}) ด้านการจัดการความรู้ (X_8) ด้านทีมร่วมแรงร่วมใจ (X_2) ด้านการแบ่งปันบทเรียนส่วนบุคคล (X_7) และด้านวิสัยทัศน์ร่วม (X_1) ตามลำดับ ที่ส่งผลต่อการบริหารการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาเนื่องจากการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษานั้นมีการพัฒนาความรู้ ความสามารถและทักษะต่างๆ ที่ผ่านการประเมินหรือวิจัย นำผลการวิเคราะห์มาสร้างนวัตกรรมใหม่และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารและบริหาร การใช้ภาษาต่างๆ ในการสื่อสาร มีจริยธรรมแห่งความเอื้ออาทรเป็นพลังเชิง คุณธรรม จริยธรรม มีความเมตตากรุณา การคอยดูแลช่วยเหลือ เกื้อกูลกัน มีการเรียนรู้เป็นทีมงานในการพัฒนาต่างๆ มุ่งการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นหัวใจสำคัญ สร้างผู้เรียนที่มีคุณภาพต่อการพัฒนาสถานศึกษาและสังคม พัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก เป็นเลิศทางวิชาการ นำการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและสามารถแก้ไขปัญหาได้ในด้านต่างๆ สร้างวัฒนธรรมในการทำงานและการอยู่ร่วมกันตามแบบเปิดเผย มีการยกย่องชมเชย มีการให้รางวัลที่สร้างแรงจูงใจ สร้างความสุข ทั้งการทำงานและการอยู่ร่วมกัน มีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น ในการพัฒนาสถานศึกษาสู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่ศตวรรษที่ 21 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิณณวัตร ปะโคทัง (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ผลการวิจัยว่า กลยุทธ์การใช้ทักษะ 3R x 8C ประกอบด้วย R1 ; Reading ทักษะการ อ่านและเข้าใจภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ R2 ; Writing ทักษะการ เขียนเพื่อการสื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา และ R3 ; Arithmetic ทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ใน การบริหารงานที่เกี่ยวข้องอย่างมีเหตุผล มีแนวทางการบริหาร และมีความสามารถสำหรับการบูรณาการ ทักษะในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ C1: Critical Thinking and Problem Solving การบริหารจัดการศึกษาที่ มุ่งเน้นการกระบวนการคิด การแก้ปัญหา C2: Creativity and

Innovation การคิดอย่างสร้างสรรค์ C3: Cross-cultural Understanding ความเข้าใจความแต่กต่างทางวัฒนธรรม แสวงหา แบ่งปันข้อมูล และ ความรู้อย่างเปิดเผยชัดเจน C4: Collaboration teamwork and leadership มีการค้นหาความเข้าใจ และปฏิบัติอย่างเข้าใจกับคนอื่น C5: Communication Information and media literacy มีทักษะใน การสื่อสาร และการรู้เท่าทันสื่อ C6: Computing and ICT literacy มีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์และ การรู้เท่าทันเทคโนโลยี C7: Career and learning skill มีทักษะทางอาชีพและการเรียนรู้ และ C8: Compassion มีความมีเมตตากรุณา วินัย คุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย 3. ผลการประเมินความ เหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของกลยุทธ์การพัฒนาผู้บริหารมืออาชีพ พบว่าอยู่ใน ระดับมากที่สุดทุกด้าน และ ผู้บริหารสถานศึกษามีความพึงพอใจต่อกลยุทธ์การพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในศตวรรษที่ 21 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และผู้วิจัยพบว่า การบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารส่งผลต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

ข้อค้นพบ

ผู้วิจัยพบว่า การบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารส่งผลต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ที่มีความสัมพันธ์กันในทางบวกมากที่สุด ได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์ร่วม (X_1) ด้านการเปิดรับการชี้แนะในการปฏิบัติงาน (X_5) ด้านการจัดการความรู้ (X_8) ด้านการจัดการสภาพเอื้ออำนวย(X_9) ด้านการมีเงื่อนไขที่สนับสนุน (X_{10}) ด้านทีมร่วมแรงร่วมใจ (X_6) ด้านภาวะผู้นำร่วมการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ (X_3) ด้านชุมชนกัลยาณมิตร (X_4) ด้านโครงสร้างสนับสนุนชุมชนการปฏิบัติที่มีเป้าหมายร่วมกันเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียน (X_2) และ ด้านการแบ่งปันบทเรียนส่วนบุคคล (X_7) ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรมีการจัดอบรมสัมมนาเพื่อสร้างความตระหนักและความเข้าใจกับบุคลากร มีการระดมความคิดการจัดทำสื่อนวัตกรรมต่างๆ ที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ

2. ควรมีการติดตามชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาศักยภาพในการเรียนการสอนในชั้นเรียน

3.ควรสรุปและประเมินผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 อย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปีการศึกษา

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหาร เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านทีมร่วมแรงร่วมใจ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมครูผู้สอนในการกำหนดทิศทางในการจัดการเรียนการสอน ร่วมกันกำหนดโครงสร้าง โดยยึดการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ ร่วมกันวิเคราะห์และค้นหาปัจจัยที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของชุมชนแห่งการเรียนรู้ เข้าใจในบทบาทหน้าที่การรับผิดชอบและมีความถนัดในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

2. ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารส่งผลต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษามีการทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ มีการเรียนรู้เป็นทีมงานในการพัฒนาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่เน้นรูปแบบทีมงานเป็นหลัก เกิดภาวะผู้นำในตนเองและเป็นผู้นำร่วมขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่ศตวรรษที่ 21

3. การบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารส่งผลต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ดังนั้น ผู้บริหารควรมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

4. ผู้บริหารสถานศึกษา ควรตระหนักและให้ความสำคัญในการบริหารงาน โดยยึดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในศตวรรษที่ 21 ในการบริหารงานในสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรมีการศึกษาการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อด้านอื่นๆ

2. ควรมีการศึกษาการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในศตวรรษที่ 21 โดยบูรณาการร่วมกับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

3. ควรศึกษาการนำหลักธรรมในการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานด้านต่างๆ ในสถานศึกษา

บรรณานุกรม

ชุมชนการเรียนรู้ครูเล็ก. (2560). *ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) ครูปฐมวัย PLC และเป็นที่ปรึกษาการทำ PLC กลุ่ม“Kru Lek PLC ไทย บริบูน (2561) พัฒนาทักษะ 3R8C สู่ผู้นำเชิงนวัตกรรมรองรับ Thailand 4.0 วันที่ 4 สิงหาคม 2561 http://thaitribune.org/contents/detail/305?content_id=33074&rand=1533432729*.

สำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560) *ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นกระบวนการ*

สร้างการเปลี่ยนแปลงโดยเรียนรู้จากการปฏิบัติงานของกลุ่มบุคคลที่มารวมตัวกันเพื่อทำงานร่วมกันและสนับสนุนซึ่งกันและกัน.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ กรุงเทพฯ

สำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560) *ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นกระบวนการสร้างการเปลี่ยนแปลงโดยเรียนรู้จากการปฏิบัติงานของกลุ่มบุคคลที่มารวมตัวกันเพื่อทำงานร่วมกันและสนับสนุนซึ่งกันและกัน*.

นันทวัน จันทรกลิ่น (2557) *ศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหารจัดการคุณภาพ ในการพัฒนา ทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนบานเนินมะปราง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2* วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบันฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พิษณุโลก.

นวรัตน์ ไวชมภู และ สุจิตรา จรจิตร (2560) *การเปลี่ยนแปลงสู่ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในศตวรรษที่ 21 ของอาจารย์พยาบาล* วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้ ปีที่ 8 ฉบับที่ 3 กันยายน 2560 – ธันวาคม 2560.

นวพร ชลารักษ (2558) *บทบาทของครูกับการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 การเปลี่ยนแปลงในยุคศตวรรษที่ 21* วารสารวิชาการมหาลัยฟาร์อีสเทอร์น ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 พฤษภาคม 2558 – กรกฎาคม 2558.

วรลักษณ์ ชูกำเนิด และเอกรินทร์ สังข์ทอง (2557) *โรงเรียนแห่งชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูเพื่อการพัฒนาวิชาชีพครูที่เน้นผู้เรียนเป็นหัวใจสำคัญ* วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

วรลักษณ์ ชูกำเนิด, เอกรินทร์ สังข์ทอง และชวลิต เกิดทิพย์ (2557) *รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 บริบทโรงเรียนในประเทศไทย* วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

วรลักษณ คำหว่าง และนงลักษณ ใจฉลาด (2559) *พัฒนาทักษะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในจังหวัด พิษณุโลก* วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ปีที่ 6 ฉบับที่ 1 มกราคม 2560 – มิถุนายน 2560.

วิรัชดา ทานิล และคณะ (2561) *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2* วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม 2561 – ธันวาคม 2561.